วรรณคดีสัญจร

25 - 26 พ.ย. 32

หมวดวิชาภาษาไทย

ร.ร. สตรีสมุทรปราการ

กำหนดการ "วรรณคดีสัญจร" ราชบุรี เพชรบุรี

วันที่ ๒๕-๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

วันเสาร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

๕.๓๐ - ๖.๓๐ น.	รายงานตัว ขึ้นรถตามที่กำหนดไว้
๖.๓๐ - ๘.๓๐ น.	ออกเดินทางจากโรงเรียนสตรีสมุทรปราการถึงอุทยาน ร. ๒
๘.๓๐ - ๙.๓๐ น.	เข้าชมอุทยาน ร. ๒
๙.๓๐ - ๑๑.๐๐ น.	ออกจากอุทยาน ร. ๒ ถึงถ้ำจอมพล
๑๑.๐๐ - ๑๒.๓๐ น.	เข้าชมถ้ำจอมพล รับประทานอาหาร
๑๒.๓๐ - ๑๓.๐๐ น.	ออกจากถ้ำจอมพลถึงสวนพฤกษชาติ
๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	ชมธรรมชาติสวนพฤกษชาติ
๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	ออกจากสวนพฤกษชาติถึงวัดใหญ่สุวรรณาราม
๑๕.๐๐ - ๑๕.๓๐ น.	เข้าชมวัดใหญ่สุวรรณาราม
๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	ออกจากวัดใหญ่สุวรรณาราม ถึงค่ายมฤคทายวัน

/ง ร. ๖

๑๖.๓๐ - ๑๗.๓๐ น. เข้าชมพระราชฐาน ร. ๖

๑๗.๓๐ - ๑๘.๐๐ น. ถึงที่พัก (โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี)

๑๘.๐๐ - ๑๙.๓๐ น. จัดที่พัก ร่วมรับประทานอาหาร

๑๙.๓๐ - ๒๐.๓๐ น. กิจกรรม

๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. นัดหมาย สวมนต์ นอน

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

๕.๓๐ - ๖.๓๐ น. ตื่นนอน ทำกิจธุระส่วนตัว กายบริหาร (ชายหาด)

๖.๓๐ - ๗.๓๐ น. รับประทานอาหาร เก็บสัมภาระ ออกเดินทาง

๗.๓๐ - ๘.๓๐ น. เดินทางถึงเขาตะเกียบ และเขาไกรลาส

๘.๓๐ - ๙.๓๐ น. ชมธรรมชาติบริเวณเขาตะเกียบและเขาไกรลาส

๙.๓๐ - ๑๑.๐๐ น. ออกจากเขาตะเกียบ ถึงพระนครคีรี (เขาวัง)

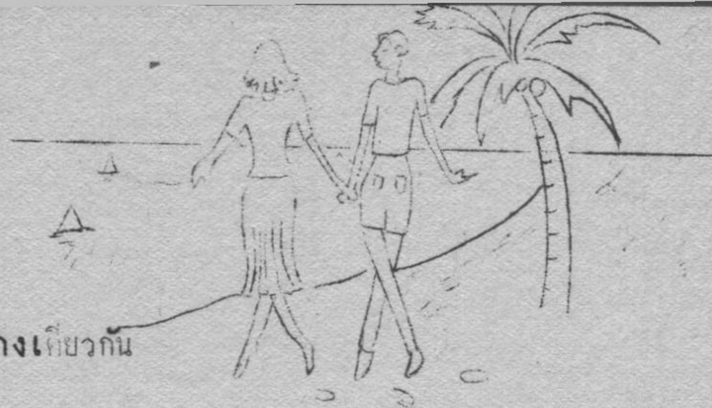
๑๑.๐๐ - ๑๒.๓๐ น. เข้าชม , ซื้อของฝาก และ รับประทานอาหาร

๑๒.๓๐ - ๑๔.๐๐ น. ออกจากพระนครคีรี ถึง พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง

๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. เข้าชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง

๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. ออกเดินทางจากพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งถึงโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ

หมายเหตุ ขอให้ผู้เดินทางทุกท่าน โปรดรักษาเวลา

วันนี้...เรา....ได้มาพบกัน

วันนี้...เรา....ยิ้มให้กันและกัน

วันนี้...เรา....สุขสนุกสนานด้วยกัน

วันนี้...เรา....จะจับมือและเดินร่วมทางเดียวกัน

เพื่อ...สร้าง....ความฝัน...ให้บรรเจิด

เพื่อ...สร้าง....ประสบการณ์ชีวิต..ที่ยิ่งใหญ่

เพื่อ...สร้าง....มิตรภาพ...อันอบอุ่นละมุนละไม

เพื่อ...สร้าง...ความรัก...ความเข้าใจ...ให้กันและกัน

มาเถิด....มาร่วมใจกันสรรค์สร้าง

และ....เก็บ....ความทรงจำที่ดีนี้ไว้

ณ ....มุมหนึ่ง...ซอกหนึ่ง...ส่วนหนึ่งของหัวใจ

ถึง...... " วันนี้ "

แม้.....ไม่มาก....แก่การจำ

แต่......คงยาก...ที่จะลืมเลือน

ถึงว่า...เมฆหมอกจะแน่นหนา

กระทั่งว่า...กลุ่มควันจะมืดทึบ

แต่ทว่า...มันจะบางเบา...สว่าง..และสดใส

ในใจผองเรา.....ซึ่งกันและกัน......

" ตลอดไป...."

ด้วยรัก...จากใจจริง

หมวดวิชาภาษาไทย

๒๕ - ๒๖ พ.ย. ๒๕๓๒

จังหวัดราชบุรี

<u>ที่ตั้ง</u> อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของกรุงเทพฯ ห่างออกไป ๑๑๗ กิโลเมตร ตามทางรถไฟ

<u>เดินทางจากกรุงเทพฯ</u> ๑. โดยรถไฟ ๒. โดยรถยนต์

<u>แบ่งเขตการปกครอง</u> ออกเป็น ๙ อำเภอ คือ ๑. อำเภอเมืองราชบุรี ๒. อำเภอดำเนินสะดวก ๓. อำเภอบ้านโป่ง ๔. อำเภอบางแพ ๕. อำเภอปากท่อ ๖. อำเภอโพธาราม ๗. อำเภอจอมบึง ๘. อำเภอวัดเพลง ๙. อำเภอสวนผึ้ง

<u>ประวัติ</u> ราชบุรีเป็นเมืองโบราณสมัยอาณาจักรทวาราวดี ต่อมาขอมมีอำนาจปกครอง มีโบราณสถานฝีมือขอม คือ พระปรางค์ที่วัดหน้าพระธาตุ ตัวเมืองเดิมอยู่ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง บริเวณที่เรียกว่าค่ายหลุมดิน ปัจจุบันนี้ยังมีเนินดินซึ่งเป็นกำแพงเมืองเก่า และค่ายคูปรากฏอยู่ เมืองเก่านี้เคยเป็นสนามรบตั้งรับทัพพม่าในสมัยอยุธยา ต่อมาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ ๒ พ.ศ.๒๓๖๐ โปรดให้ย้ายเมืองมาตั้งทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำแม่กลอง เตรียมสู้ศึกพม่า คือบริเวณที่ตั้งกรมทหารบัดนี้ โดยใช้แม่น้ำแม่กลองเป็นเครื่องกั้นป้องกันข้าศึก ได้ทำพิธีฝังหลักเมืองเมื่อวันพฤหัสบดีแรม ๑๕ ค่ำเดือน ๖ ปีฉลู แล้วก่อกำแพงเมืองมีใบเสมา มีป้อม ๖ ป้อม ประตู ๖ ประตู กว้าง ๕เส้น ยาว ๒๐ เส้น

พ.ศ.๒๔๓๘ จังหวัดราชบุรีเป็นที่ตั้งศาลาว่าการมณฑล ใช้ศึกของสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เป็นที่บัญชาการ

พ.ศ. ๒๔๔๐ ย้ายศาลาว่าการจังหวัดไปรวมอยู่แห่งเดียวกับศาลาว่าการมณฑล ซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามได้แก่บริเวณที่ตั้งเมืองปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๔๖๕ สร้างศาลาว่าการขึ้นใหม่ คือรื้อตึกของสมเด็จเจ้าพระยาเดิมลง แล้วสร้างใหม่แทนที่

พ.ศ. ๒๔๗๖ จังหวัดราชบุรีขึ้นกระทรวงมหาดไทย

ถ้ำจอมพล

ถ้ำจอมพลอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอจอมบึงประมาณ ๕๐๐ เมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ ๓๐ กิโลเมตร อยู่ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง ถ้ำจอมพลนี้อยู่ที่เขากลางเมือง สูงประมาณ ๑๘๕ เมตร ถ้ำนี้สูงจากพื้นประมาณ ๘ เมตร ปากถ้ำกว้าง ๑ เมตรเศษ ลึกประมาณ ๒ เมตร ที่ปากถ้ำมีปล่องลงไป ปากช่องกว้างประมาณ ๑ เมตร มีบันไดไต่ลงไปลึกประมาณ ๒ เมตร ก็จะถึงพื้นราบของถ้ำ ภายในบริเวณถ้ำกว้างขวาง เป็นชั้นเป็นตอน มีหินย้อยเป็นรูปต่างๆงามวิจิตร

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสถ้ำนี้ ทรงโปรดปรานถ้ำนี้มาก พระราชทานนามว่าถ้ำจอมพล และโปรดให้จารึกพระบรมนามาภิไธยย่อ จ.ป.ร. ไว้ที่ปากถ้ำ

พระราชอุทยาน ร. ๒

ตั้งอยู่ที่ ต. บางช้าง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม

เป็นสถานที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (รัชกาลที่ ๑) ทรงพบรักกับลูกสาวคหบดีแห่งตำบลบางช้าง ซึ่งต่อมาก็คือ สมเด็จพระอมรินทรามาตย์ (นาค) คือ เมื่อรัชกาลที่ ๑ ทรงมีพระชนมายุได้ ๒๕ พรรษา ได้เป็นหลวงยกกระบัตร ออกไปรับราชการอยู่ ณ เมืองแม่กลอง โดยทรงตั้งที่ทำการและบ้านเรือนอยู่ที่แขวงบางช้าง และพบรักที่นี่นั่นเอง

เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๓๑๐ ก่อนกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าเพียงไม่ถึง ๒ เดือน พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) ก็ทรงพระราชสมภพ ณ ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา อันเป็นสถานที่ตั้งของวัดอัมพวันเจติยารามในปัจจุบันนี้

วัดนี้ตามประวัติเล่าว่า เมื่อก่อนนี้เป็นสวนมะม่วงอันร่มรื่น เป็นที่ตั้งบ้านเรือนของราชินิกุลบางช้าง อันเป็นตระกูลเก่าแก่ดั้งเดิมของแขวงบางช้าง ตั้งแต่รัชกาลพระเจ้าปราสาททอง ในสมัยอยุธยา

ต่อมาในปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ราชินิกุลบางช้างก็ได้สร้างวัดอัมพวันขึ้น ผู้สร้างก็คือพระราชชนนีของสมเด็จพระอมรินทรามาตย์ พระมเหสีในรัชกาลที่ ๑ และได้ทรงบูรณะเรื่อยมาจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ได้โปรด ฯ ให้สร้างพระปรางค์ ณ ที่พระราชสมภพของ

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระราชบิดาขึ้นในวัดนี้พร้อมทั้งพระราชทานสร้อยนามวัดใหม่ว่า วัดอัมพวันเจติยาราม สืบมาจนถึงทุกวันนี้

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ทางราชการจังหวัดสมุทรสงครามร่วมกับเจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยาราม และชาวจังหวัดสมุทรสงครามได้ร่วมใจกันสร้างพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยขนาดเท่าองค์จริงประดิษฐานอยู่กลางแจ้ง หน้าพระปรางค์ใหญ่อันเป็นที่เคารพสักการะของชาวอัมพวาทั่วไป

ปัจจุบันสถานที่บริเวณวัดอัมพวันเจติยารามทางราชการได้จัดสร้างเป็นอนุสรณ์สถาน เพื่อเป็นการเทอดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และเฉลิมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ครบ ๒๐๐ ปี จึงได้ใช้บริเวณดังกล่าวจัดสร้างเป็นพระราชอุทยานรัชกาลที่ ๒

" คุณกำลังทำงานอะไรอยู่ตอนนี้ "

" ผมเป็นคนทวงหนี้ "

" แหม...เป็นงานที่ไม่ค่อยมีใครชอบนะ "

" งั้นเหรอ ผมก็ไม่รู้สิ เห็นมีคนคอยแต่ขอร้องให้ผมมาหาใหม่อีกเรื่อยเลย "

ครู " สมศรี ไหนลองบอกสิ่งที่มีนมอยู่มาสัก 10 อย่างซิ "

สมศรี " ...ก็มี มิลค์เชค ชา กาแฟ โกโก้ แล้วก็ อือ..ม์..ม์ วัวอีก 6 ตัว ค่ะ "

ครู " สมปอง สิ่งไหนไกลกว่ากันจ๊ะ อเมริกาหรือว่าดวงจันทร์ล่ะ "

สมปอง " อเมริกาค่ะ...ก็เรามองเห็นดวงจันทร์ แต่เราไม่เห็นอเมริกา นี่คะ "

" ม้าตัวใหม่ของผมนี่ มารยาทดีเหลือเกิน "

" ไม่เลวนี่ "

" ก็ใช่นะสิ เวลาจะกระโดดข้ามอะไร พี่แกจะหยุดกึก แล้วปล่อยให้กระผมกระเด็นไปก่อนทุกทีเลย "

ขณะที่หมัดสองตัวเดินออกจากโรงภาพยนตร์ก็พบว่าฝนกำลังตกลงมาอย่างหนัก

" เดินไปดีมั้ย " หมัดตัวหนึ่งเอ่ยขึ้น

อีกตัวหนึ่งตอบว่า " เอ่ย...อย่าเลย ขึ้นหมาไปดีกว่า

ฟั่นเฟือน

จากครั้งเราเคยมีกัน อยู่อยู่ก็หลันมาทิ้งกันไป
เจ็บช้ำเธอทำกันลงได้ หักอกห้ามใจไม่เคยลืมลง
เจ็บนี้มันแรงเกินตัว เรื่องราวในหัวมันตามมันเตือน
จะพร้อมจะยอมฟั่นเฟือน สติเลอะเลือนถ้าลืมได้ลง
* ไม่อยากรู้ว่าตัวเองเป็นใคร ไม่อยากรู้ว่าเคย
รักใคร ไม่อยากรู้ว่าเคยเคยถูกใครหลอกจน
เสียคนอย่างนี้ ไม่อยากรู้ว่าตัวเองเป็นใคร
ไม่อยากรู้ว่าเคยนอนร้องไห้ ไม่อยากรู้ว่า
เคยเคยให้ชีวิตใครไป
เจ็บลึกบรรจงลงใจ สลบไสลไปเลยคงดี
ให้ตื่นมาเป็นเป็นคนที่ไม่มีเรื่องราว ไม่มีหัวใจ

(ซ้ำ *)

สบตา

ใจคอจะทำให้งอรอจนเมื่อไร จึงยอมพูดจา
ด้วยสักครั้ง ใจคอจะทำให้ทุกข์ทนจนเจียนบ้า
จึงยอมพูดจาด้วยสักที
สบตาฉันสักหน่อย อย่าปล่อยให้หลงคอยเก้อ
ตัวฉันเฝ้ามองเพียงเธอ ไม่เคยเผลอมองใคร
* สบตาฉันสักหน่อย อย่าปล่อยให้หลงคอยเก้อ
ตัวฉันเฝ้ามองเพียงเธอ เธอเล่ามองผู้ใด
ดวงตาคู่นั้น นั่นหรือก็คือหน้าต่าง เป็นทางเปิดไป
สู่ใจ เธอคงไม่รู้ว่ารักนั้นเป็นเช่นใด
ในเมื่อคอยหลบตา

(ซ้ำ *)

จังหวัดเพชรบุรี

ที่ตั้ง อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของกรุงเทพฯ ห่างออกไปประมาณ ๑๔๖ กิโลเมตร

เดินทางจากกรุงเทพฯ ๑. โดยทางรถไฟ ๒. โดยทางรถยนต์

แบ่งเขตการปกครอง แบ่งออกเป็น ๖ อำเภอ ๑ กิ่งอำเภอ คือ ๑. อำเภอเมืองเพชรบุรี
๒. อำเภอเขาย้อย ๓. อำเภอบ้านแหลม ๔. อำเภอบ้านลาด ๕. อำเภอชะอำ
๖. อำเภอท่ายาง ๗. กิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง

ประวัติ จังหวัดเพชรบุรีเป็นเมืองเก่าตั้งแต่ครั้งขอมเป็นใหญ่ มีโบราณสถานที่ขอมสร้างไว้อยู่ในจังหวัดนี้หลายแห่ง เช่น ปราสาทหินที่วัดกำแพงแลง และพระมหาธาตุที่วัดมหาธาตุ เป็นต้น เมืองเพชรบุรีเดิมตั้งอยู่ระหว่างเขามไหสวรรย์ (เขาวัง) และเขาบันไดอิฐ ต่อมาย้ายเมืองมาตั้งตรงฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ ครั้งที่ ๓ ย้ายมาตั้งอยู่ตรงบริเวณวัดป้อม และวัดไตรโลกย์ ครั้งที่ ๔ ย้ายมาตั้งในที่จังหวัดปัจจุบันนี้ที่ตำบลคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรีเคยเป็นที่ประพาสของพระเจ้าแผ่นดินนับแต่สมัยอยุธยามาจนสมัยรัตนโกสินทร์ ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเพชรบุรีเป็นเมืองที่มีเหตุการณ์เกี่ยวข้องในประวัติศาสตร์หลายครั้ง คือ

๑. พ.ศ.๒๑๐๕ เขมรยกทัพเรือขึ้นไปตีเพชรบุรีทางประตูด้านคลองกระแชง ที่เรียกว่ากำแพงหัก แต่ตีไม่ได้จึงยกทัพกลับไป

๒. พ.ศ.๒๑๑๘ ในแผ่นดินพระมหาธรรมราชา เขมรยกทัพเรือมาตีเพชรบุรี ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๒ พ.ศ.๒๑๒๔ ได้กวาดต้อนชาวเมืองกลับไปเมืองเขมรเป็นอันมาก

๓. แผ่นดินพระศรีเสาวภาคย์ ญี่ปุ่นก่ำเริบยกพวกไปตั้งเป็นอิสระอยู่ที่เพชรบุรี

๔. แผ่นดินพระเชษฐาธิราช พ.ศ.๒๑๗๑ พระศรีศิลป์เป็นกบฏ เมื่อถูกส่งตัวไปกักขังอยู่ที่เพชรบุรี พระศรีศิลป์ได้ชักชวนชาวเมืองต่อสู้ แต่ในที่สุดถูกจับได้ และถูกประหารชีวิต

๕. แผ่นดินพระเจ้าเอกทัศน์ พ.ศ.๒๓๐๒ พม่ายกทัพตีหัวเมืองไทยทางปักษ์ใต้ ได้เพชรบุรี ราชบุรี ต่อมา พ.ศ.๒๓๐๗ ทัพพม่าปะทะกับทัพพระยาตาก (พระเจ้ากรุงธนบุรี) และพระยาพิพัฒน์โกษา ที่เมืองเพชรบุรี และพม่าต้องล่าทัพกลับไป

เมืองเพชรบุรีมีชื่อเรียกกันหลายชื่อในสมัยโบราณ เช่น เมืองพริบพรี หรือ พลิบพลี เป็นต้น และเหตุที่มีชื่อเรียกกันว่าเมืองเพชรนั้น น่าจะได้มาจากแม่น้ำเพชร อันเป็นแม่น้ำสำคัญของเมืองนี้มาแต่ดั้งเดิม เล่ากันว่าสาเหตุที่แม่น้ำสายนี้จะมีชื่อว่า แม่น้ำเพชรนั้น ก็เพราะว่าที่บริเวณต้นน้ำมีภูเขาอยู่ลูกหนึ่ง เรียกกันว่า เขาเพชรเขาพลอย เพราะมีพลอยสีขาวเหมือนเพชรอยู่ทั่วไป ซึ่งสันนิษฐานว่าคงจะเป็นหินเขี้ยวแก้วหนุมานนั่นเอง

เมื่อแม่น้ำสายนี้มีชื่อว่า แม่น้ำเพชร ตัวเมืองซึ่งตั้งอยู่สองฟากฝั่งแม่น้ำเพชร ก็พลอยมีชื่อว่า เมืองเพชร ไปด้วย จึงนับว่าเมืองเพชรนี้เป็นเมืองอกแตกในสมัยปัจจุบัน เพราะมีแม่น้ำเพชรไหลผ่านใจกลางเมือง

วัดใหญ่สุวรรณาราม

วัดใหญ่สุวรรณาราม ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ ๑ กม. เศษ อยู่ที่ตำบลท่าราบ

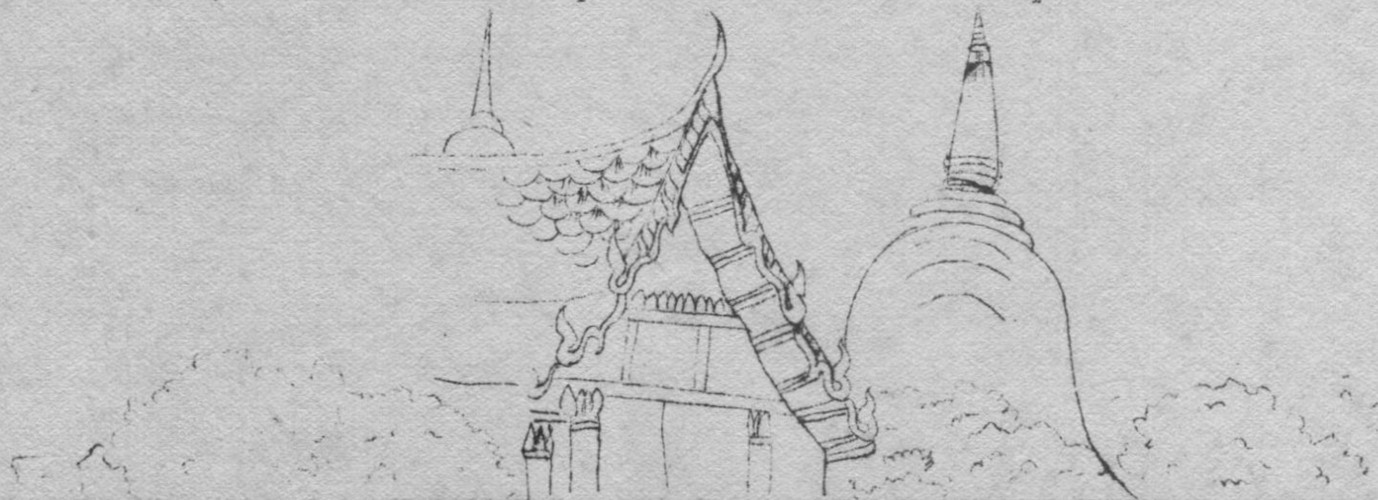
วัดนี้เป็นพระอารามหลวงมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการบูรณะปฏิสังขรณ์สืบมาหลายครั้งหลายหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระครูพระมหาวิหารานุรักษ์ (พุก)เป็นผู้อำนวยการสร้าง รัชกาลที่ ๕ โปรด ฯ ฝีมือช่างที่วัดนี้มาก ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้บูรณะวัดใหญ่สุวรรณารามทั้งพระอาราม ซึ่งมีหลักฐานปรากฏชัดเจนอยู่ที่หน้าบันวิหารคต ที่รายล้อมพระอุโบสถอยู่นั้น มีลายพาน พระขรรค์ และเลข ๕ ซึ่งหมายถึงรัชกาลที่ ๕ อยู่ทุกแห่ง สมัยปัจจุบันมีการบูรณะปฏิสังขรณ์อีกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔

ในพระอุโบสถวัดนี้ มีภาพเขียนที่ฝาผนังเรื่องเทพชุมนุม ฝีมือช่างครั้งกรุงศรีอยุธยา พระประธานก็เป็นฝีมือช่างอยุธยาเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ก็มีรูปหล่อของสมเด็จพระสังฆราชแตงโม ทำเป็นรูปภิกษุนั่งพนมมือถือดอกบัว ประดิษฐานไว้ที่หน้าพระประธาน กับมีบาตรของท่านใบหนึ่งใส่ตู้กระจกไว้ เป็นบาตรขนาดใหญ่ เชิงและฝาประดับมุก

สมเด็จพระสังฆราชแตงโมนี้มีทำเนียบสมณศักดิ์ครั้งกรุงศรีอยุธยาว่าเป็นพระครูสุวรรณมุณีที่สังฆราชา ประจำเมืองเพชรบุรี ท่านมีชีวิตอยู่ในรัชสมัยขุนหลวงสรศักดิ์ (พ.ศ. ๒๒๔๕ - พ.ศ. ๒๒๖๒)

มีประวัติท่านเป็นเด็กกำพร้า แต่เป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด เมื่อบวชเป็นสามเณรอยู่ได้เข้าศึกษาพระปริยัติธรรมจนจบพระไตรปิฎก ได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุมีชื่อเสียงโด่งดัง เป็นที่เคารพและโปรดปรานของพระเจ้าแผ่นดิน สมเด็จพระสังฆราชแตงโมเป็นผู้มีฝีมือในการช่างอีกด้วย เป็นผู้ปฏิสังขรณ์วัดใหญ่สุวรรณาราม และเป็นแม่กองอำนวยการปฏิสังขรณ์พระมณฑปพระพุทธบาทสระบุรีในรัชกาลพระพุทธเจ้าเสือ

ศาลาการเปรียญในวัดนี้กล่าวกันว่าเดิมเป็นพระราชฐานที่พระมหากษัตริย์โปรดประทานแก่สมเด็จพระสังฆราชแตงโม ที่เสาศาลาการเปรียญเขียนลายรดน้ำ ฝาที่ปะกนข้างนอกเขียนลายทองข้างในเขียนด้วยสีฝุ่น ประตูจำหลักเป็นลายก้านขดปิดทองงามมาก ที่ประตูข้างขวามีรอยถูกของมีคมฟัน เล่ากันว่าครั้งเมื่อพม่ามาตีเมืองเพชรบุรี ชาวเมืองหนีเข้าไปซ่อนอยู่ในศาลานี้ พม่าจึงเอาขวานฟันประตู แต่พังเข้าไม่ได้

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน คือ พระราชวังที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้สร้างขึ้นใหม่ ณ ชายหาดตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สำหรับการเสด็จฯแปรพระราชฐานด้วยเหตุผลดังนี้

๑. มีลำห้วยธรรมชาติ และมีแองน้ำซับใต้ดินสามารถขุดบ่อน้ำจืดได้ทั่วไป

๒. การคมนาคมสะดวก อยู่ใกล้สถานีรถไฟห้วยทรายเหนือ

๓. ห่างไกลจากหมู่บ้านชาวประมงพอสมควร

การที่ตำบลนี้มีห้วยน้ำจืดย่อมเป็นที่ชักนำให้สัตว์ป่ามาชุมนุมกันที่ลำห้วยเพื่อกินน้ำ ในบรรดาสัตว์เหล่านี้คงจะมีเนื้อทราย คือกวางชนิดหนึ่งมากกว่าสัตว์ประเภทอื่นๆ จึงทำให้มีผู้เรียกตำบลนี้ว่า ห้วยทราย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์จะรักษาชื่อเดิมไว้ จึงทรงนำชื่อป่ากวางอันมีชื่ออยู่ในสมัยพุทธกาลคือ มฤคทายวัน มาทรงตั้งนามพระราชนิเวศน์แห่งนี้

ตามธรรมดาเมื่อมีสัตว์ป่าไปชุมนุมกันตามห้วยหรือหนองน้ำ นายพรานและนักล่าสัตว์ก็มักจะไปคอยแอบยิงสัตว์ป่าเหล่านั้น พระองค์ทรงมีพระเมตตาที่จะช่วยคุ้มครองชีวิตสัตว์ป่าให้ได้อยู่ร่มเย็นเป็นสุขเหมือนสัตว์ที่มฤคทายวันในสมัยพุทธกาล จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯประกาศห้ามฆ่าสัตว์ป่าบริเวณรอบพระราชฐานในวงรัศมี ๑๐๐ เส้น เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๗

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดสถาปัตยกรรมแบบไทยเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้จากการที่ทรงเลือกแบบโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ประทับนั้นโปรดให้โปร่งเหมาะกับอากาศประเทศไทย ดังนั้นจึงทรงเลือกแบบพระราชวังแห่งนี้ให้เป็นเรือนไม้ชั้นเดียว ใต้ถุนสูง หลังคามุงกระเบื้องสี่เหลี่ยม ใต้ถุนเทคอนกรีต เปิดโล่งไม่กั้นห้อง เพื่อให้ลมโกรกและใช้ประโยชน์ได้อเนกประสงค์

อาคารใหญ่น้อยหลายสิบหลังติดต่อกันด้วยทางเดินซึ่งประกอบด้วยลูกกรงและหลังคา เหมือนเรือนไทยโบราณซึ่งติดต่อกันด้วยนอกชาน การที่มีทางเดินติดต่อกันทำให้ไม่ต้องลงบันไดเพื่อจะไปขึ้นบันไดของอาคารอีกหนึ่งหลังเป็นการประหยัดเวลาและแรงงาน สะดวกรวดเร็ว กันแดด กันฝน และปลอดภัยในยามค่ำคืน

การก่อสร้างพระราชนิเวศน์นี้เริ่มประมาณ พ.ศ.๒๔๖๖ สำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๗

<u>พระที่นั่งในพระราชนิเวศน์</u> พระราชนิเวศน์แห่งนี้ประกอบด้วยพระที่นั่งใหญ่ ๓ องค์ หันด้านหน้าเรียงแถวขนานไปกับชายทะเล มีนามเรียงจากชั้นในสุดมาจนถึงประตูพระราชวังด้านหน้าดังนี้

๑. <u>พระที่นั่งสมุทพิมาน</u> เป็นที่ประทับของสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระวรราชชายา นอกจากพระที่นั่งแล้วยังมีเรือนเล็กๆซึ่งเป็นที่อยู่ของข้าราชการฝ่ายใน

๒. <u>พระที่นั่งพิศาลสาคร</u> เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีอาคารเป็นบริวารใกล้เคียงอยู่หลายอาคาร อาคารหลังใหญ่ที่สุดทรงใช้เป็นห้องบรรทม ห้องทรงพระอักษร

ห้องแต่งพระองค์ และห้องสรง จากพระที่นั่งองค์นี้มีสะพานยาวพร้อมหลังคาตรงไปถึงห้องเปลี่ยนฉลองพระองค์หรือประทับเล่นที่ชายหาด

๓. พระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์ เป็นอาคารสองชั้นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เปิดโล่งไม่กั้นฝาทั้งชั้นล่างและชั้นบน ทรงใช้เป็นโรงละครและที่ชุมนุมในโอกาสต่าง ๆ ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๖๗ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๘ แต่ที่สำคัญที่สุดมี ๒ ครั้ง คือ

ก. การแสดงครั้งแรกของเรื่องพระร่วง (ละครร้อง) ซึ่งทรงปรับปรุงจากพระราชนิพนธ์ละครพูดคำกลอน ทรงนำออกแสดงเนื่องในงานเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระวรราชชายา เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๗ ทรงแสดงเป็นนายมั่นปืนยาว

ข. การแสดงครั้งสุดท้ายในรัชสมัยของพระองค์ คือ เรื่อง วิวาหพระสมุท. เป็นละครพูดสลับรำ แสดงเมื่อวันที่ ๒๓ และ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๘ ทรงแสดงเป็นท้าวมิคัส

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จ ฯ มาประทับที่พระราชนิเวศน์มฤคทายวันเป็นครั้งสุดท้ายระหว่างวันที่ ๑๒ เมษายน จนถึงวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๘

หลังจากที่พระองค์สวรรคตไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๘ แล้ว พระราชวังแห่งนี้ก็ถูกทอดทิ้งทรุดโทรมมาก ถึงจะมีการบำรุงรักษาอยู่บ้างก็ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะรักษาให้คงสภาพ

สวยงามได้ดีเหมือนเดิม ทั้งนี้เกี่ยวกับการที่จะต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำคอยดูแลซ่อมแซม ด้วยเหตุนี้ทางราชการจึงได้เข้ามาอาศัยใช้ประโยชน์เป็นครั้งคราว แต่มาปัจจุบันนี้ กรมตำรวจ ได้เข้ามาเป็นธุระดูแลเป็นการถาวร โดยใช้เป็นที่ตั้งของกองกำกับการ ๑ กองบังคับการฝึกพิเศษ

ครั้นถึง พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้เรียกหน่วยราชการแห่งนี้ว่า ค่ายพระรามหก ในบริเวณค่ายนี้คือที่ตั้งของกองกำกับการ ๑ กองบังคับการฝึกพิเศษ อันมีศูนย์การฝึก โดดร่มใหญ่ที่สุดของกรมตำรวจ ไม่เพียงแต่ฝึกหัดการโดดร่มของคนไทย ยังเป็นที่ซึ่งประเทศเพื่อนบ้านส่งคนมาฝึกหัดเป็นครั้งคราวอีกด้วย

ในบริเวณค่ายพระรามหกนี้ ทางกรมตำรวจได้ขยายพื้นที่สร้างกรีฑาสถานขนาดใหญ่ขึ้นอีก สถานที่ตั้งของค่ายพระรามหกนี้จะเห็นป้ายนามของค่ายอย่างชัดเจนที่ริมถนนเพชรเกษม ระหว่างสถานที่ตากอากาศชายทะเลของตำบลชะอำกับสถานที่ตากอากาศชายทะเลของตำบลหัวหิน

เฮ ... เฮ.... ฮา... ฮา...

" ฮัลโหล "

" ฮัลโหล "

" นั่นคุณหรือเปล่า แซม "

" ใช่ แซม กำลังพูด "

" นั่น แซม แน่นะ "

" แน่สิ เนี่ยแหละ แซม "

" เอาละ ฟังให้ดีนะ นี่ใจพูด ขอยืมเงินสัก 500 เถอะ "

" เออ...เอางี้ก็แล้วกัน..ถ้าแซมมา ฉันจะบอกให้นะ "

สุรีย์ (คุยโม้ๆ) " พ่อฉันนะ เคยประจันหน้ากับเสือ
ที่กำลังแยกเขี้ยวใส่ในป่าทึบ แต่
ก็ไม่เคยตกใจ ขนหัวลุก เลยสักนิด "

วิภา " อ๋อ...แน่ละซิ ก็พ่อเธอหัวล้านนี่ "

สุภาวดี " ครูคะ คนเราควรจะถูกลงโทษในสิ่งที่
เขาไม่ได้ทำไหมคะ "

ครู " ไม่หรอกจ้ะ สุภาวดี "

สุภาวดี " งั้นก็ดีเลยค่ะ .. คือ..หนูไม่ได้ทำ
การบ้าน มาค่ะ "

" แม่คะ ช่วยล้างหน้าให้หนูหน่อยนะคะ "

" เอ้า...ทำไมลูกไม่ล้างหน้าด้วยมือของลูกเองล่ะ "

" ก็......มันเปื้อนแต่หน้า มือไม่เปื้อนนี่คะ "

" ทำไม เจ้ายีราฟจึงมีคอ ยาว...ว...ว
อย่างงั้นล่ะ "

" ก็...หัวกับตัวมันอยู่ห่างกันมากน่ะสิ "

สุรชัย 3 ช่า

มาละเหวย มาละวา ตีกลองสามช่า สุรชัยจะ

ร้องเพลง

เพื่อนฉันเป็นลาว ตัวขาวน้อยมน ๆ ฐานะยากจน

แต่เป็นคนมีน้ำใจไมตรี เนื้อตัวก็โสละอาด เขาผ่อง

ผาดสะอาดราคี น้ำใจก็ดูเข้าที ก็เพราะมีความหวัง

ตั้งใจ น้ำเชงไม่เคยขวางกั้น น้ำจันไม่คดโกงใคร

น้ำใจสามัคคีเมื่อไร ยกจอกย้อมใจสัมพันธไมตรี

เอ้า...กึ๊บ...การารึ๊บ..กึ๊บ...กึ๊บ

น้ำเชงไม่เคยกั้นความสัมพันธ์ น้ำจันไม่เคยแบ่งชาติชนใด

มาละเหวย มาละวา ตีกลองสามช่า สุรชัยจะร้องต่อ

เพื่อนฉันเป็นญวน ชอบชวนฉันเต้นเปลโกว

เพื่อนญวนฉลาดหัวไว สมองไสยยันการงาน ปลูกผัก

สวนครัวขายส่ง ฐานะมั่นคงไม่อดอาหาร สาวญวนยิ่งดู

ชื่นบาน มีชื่อมานานผิวนวลผิวนวล น้ำเชงไม่เคย

ขวางกั้น น้ำจันไม่คดโกงใคร น้ำใจสามัคคีเมื่อไร

ยกจอกย้อมใจสัมพันธไมตรี (เอ้า)

มาละเหวย มาละวา ตีกลองสามช่า สุรชัยจะไปไล

น้ำเชงไม่เคยคิดแบ่ง เป็นกำแพงชนชาติชนชั้น น้ำเชงเมื่อ

เป็นน้ำจัน มาลัยสัมพันธ์จะคล้องคอเธอ

เพื่อนฉันขะแมร์ รักจริงไม่แพ้ลาวญวน น้ำคำกรำครวญ

ชอบชักชวนร้องรำทำเพลง ทำนาประสาบ้านนอก

แต่เสื้อคอกคะกรุดของขลัง สู้การสู้งานจริงจัง ไม่

หักหลังคดโกงผู้ใด

ไทยเขมรลาวญวน ชักชวนคบหากันไป แหลมอินโดจีนและไทย

ใช่อื่นไกลเชื้อสายสัมพันธ์ น้ำเชงไม่เคยคิดแบ่ง เป็นกำแพง

ชนชาติชนชั้น น้ำเชงเมื่อเป็นน้ำจัน มาลัยสัมพันธ์จะคล้องๆ

คอเธอ ไปละเหวย ไปละวา สุรชัยสามช่าขออำลาไปก่อน

ไปละเหวย ไปละวา ...

พระนครคีรี

พระนครคีรี หรือ เขาวัง เพชรบุรี ตั้งขวางหน้าอยู่ระหว่างเส้นทาง ๒ สาย สายหนึ่งเป็นเส้นทางเข้าตัวเมืองเพชรบุรี อีกสายหนึ่งผ่านออกไปสู่เส้นทางลงสู่ภาคใต้ เป็นภูเขามี ๓ ยอด ยอดสูงสุดสูงจากระดับน้ำทะเลเพียง ๙๕ เมตร ชาวเมืองเพชรบุรีเรียกว่า "เขาสมน" เห็นจะต้องอ่านว่า " สะ-หมน " เพราะที่เชิงเขามีวัดเก่าแก่อยู่แห่งหนึ่งเรียกว่า "วัดสมน" (สะ-หมน)

ภูเขาเดียวกันนี้เคยมีชื่อเรียกว่า "เขาสมณ" และเคยมีชื่อเรียกอีกว่า "เขามหาสวรรค์" แต่ทุกวันนี้ใคร ๆ จะรู้จักในชื่อ "พระนครคีรี" และชาวเมืองเพชรรู้จักกันในชื่อ "เขาวัง" มากกว่า เพราะเรียกง่ายและคุ้นปาก คำเรียก "เขาวัง" ตามประสาชาวบ้านก็บอกความชัดเจนตรงไปตรงมาว่า ภูเขาที่มีวังของเจ้าพระยามหากษัตริย์ ง่าย ๆ ดี

ภูเขาสมณหรือเขามหาสวรรค์มีด้วยกัน ๓ ยอด คือยอดเขาตะวันออก ยอดเขาด้านตะวันตก และยอดกลาง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรด ฯ ให้ก่อสร้างอาคารสถานที่ขึ้นเป็นพระที่นั่ง พระตำหนัก และวัดขึ้นบนยอดเขาทั้งสาม ในปี พ.ศ. ๒๔๐๑ โดยมีพระบรมราชโองการให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ในขณะนั้นเป็นพระสมุหกลาโหม รับหน้าที่แม่กองก่อสร้าง

ผู้รับหน้าที่หัวหน้างานก่อสร้าง คือ พระยาเพชรสีไสยศรีสวัสดิ์ (ท้วม บุนนาค)

ยอดเขาด้านตะวันออก พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรด ฯ ให้สร้างวัดประจำพระมหาราชวังขึ้น ทำนองเดียวกับวัดพระแก้ว คู่กับพระบรมมหาราชวังในกรุงเทพมหานคร และพระราชทานนามวัดบนยอดเขามหาสวรรค์ด้านตะวันออกนี้ว่า วัดพระแก้วน้อย

บนยอดเขาด้านตะวันออก คือที่ตั้งของกลุ่มสิ่งก่อสร้างวัดพระแก้วน้อยมีเส้นทางเดินลัดเลาะไปตามสุมทุมพุ่มไม้และดงลั่นทม เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ของยอดเขาด้านทิศเหนือ คือ ยอดเขาที่ตั้งพระนครคีรี ระยะทางห่างกันประมาณ ๕๐๐ เมตร หรืออาจเกินกว่านั้นนิดหน่อย

กลุ่มอาคารก่อสร้างบนยอดเขาวัดพระแก้วน้อย มีพระอุโบสถขนาดเล็ก ผนังพระอุโบสถประดับด้วยหินอ่อน ใบระกา ช่อฟ้า บราลีของเดิมประดับกระจกฝีมือช่างหลวง หน้าบันลายปูนปั้นเป็นตราประจำรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ ตราพระมหาพิชัยมงกุฎ ฝีมือนั้นเป็นเด่นของเพชรบุรีชิ้นหนึ่งทีเดียว

ด้านหน้าพระอุโบสถเป็นหอระฆังขนาดเล็ก ทรงสี่เหลี่ยมย่อมุม ตั้งอยู่ในระดับต่ำลงไปเล็กน้อย ส่วนด้านหลังเป็นพระสุทธเสลเจดีย์ สังเกตดูจะเห็นว่าองค์เจดีย์ประกอบขึ้นจากหินเนื้อสีเทาอมเขียวสี่เหลี่ยมจนเป็นองค์เจดีย์ ทั้งนี้เนื่องจากช่างได้สลักหินและประกอบขึ้นเป็นองค์เจดีย์จากเกาะสีชังก่อน แล้วจึงถอดออกเป็นชิ้น ๆ แล้วนำไปประกอบขึ้นใหม่ที่ด้านหลังพระอุโบสถพระแก้วน้อยอย่างที่เห็นในปัจจุบัน แต่ยอดส่วนปลายได้หักหายไป

บริเวณคอระฆังมีกล่องบรรจุพระสารีริกธาตุ หรือพระบรมสารีริกธาตุอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะ

ไม่มีการยืนยัน แต่มีแน่นอน เช่นเดียวกับคอระฆังขององค์เจดีย์ส่วนมากจะมีพระสารีริกธาตุของพระพุทธสาวกบรรจุเอาไว้

นอกจากนี้ยังมีสิ่งก่อสร้างอีก ๒ สิ่งที่ช่างสร้างให้มีขนาดเล็กกะทัดรัดสอดคล้องกับสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน คือ พระปรางค์สีแดง สร้างให้โปร่งตลอดจากตอนล่างจนยอดสุด องค์ปรางค์ชั้นล่างสร้างเป็นจัตุรมุข คือ หน้ามุข ๔ ด้าน เป็นพระปรางค์ที่แปลกไปกว่าพระปรางค์อื่น ๆ ที่นิยมสร้างกันในประเทศไทย ซึ่งมักสร้างให้ส่วนล่างโปร่งและส่วนยอดทึบ และที่เรียกกันว่าพระปรางค์แดงนั้นเกิดจากสีที่ใช้ทาองค์พระปรางค์เป็นสีแดง

ใกล้ ๆ กับองค์พระปรางค์แดง มีศาลาทรงจีน ๓ หลัง เป็นศาลาโปร่งหลังเล็ก ๆ เรียงรายอยู่เป็นกลุ่ม ในระดับยอดเขาที่เตี้ยกว่ากลุ่มอุโบสถและพระสุทธเสลเจดีย์

ยอดเขาตะวันตกของเขามหาสวรรค์หรือเขาวัง มีความแปลกแยกไปจากยอดเขาที่อยู่ห่างไปทางตะวันออก คือยอดเขาพระธาตุจอมเพชร และยอดเขากลุ่มพระแก้วน้อยซึ่งแทบจะเรียกว่าตั้งอยู่เคียงข้างกัน ซึ่งก็คงเป็นพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ ที่โปรดให้แยกบริเวณพื้นที่ของที่อยู่อาศัยออกไปจากเขตศาสนสถาน

ยอดเขาตะวันตก มีพื้นที่มากกว่าอีก ๒ ยอด มีกลุ่มอาคารที่เป็นพระที่นั่งหอและศาลา ล้วนสวยงามหลายอาคารด้วยกัน อาคารแต่ละหลังออกแบบด้วยสถาปัตยกรรมผสมกันระหว่าง ๓ ชาติ คือยุโรป จีน ไทย

ที่มาของสถาปัตยกรรมแบบจีนนั้น เนื่องจากอิทธิพลของศิลปกรรมแบบจีนซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมากในสมัยรัชกาลที่ ๓ ยังหลงเหลืออิทธิพลสืบเนื่องมาจนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ ๔ และในช่วงรัชกาลที่ ๔ อิทธิพลศิลปกรรมแบบยุโรปเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้นเรื่อยๆ และมีอิทธิพลมากที่สุดในสมัยรัชกาลที่ ๕ และ ๖

ผู้ที่แวะชมพระนครคีรี จึงนับว่าโชคดีมาก ที่จะได้สัมผัสด้วยสายตาตัวเองถึงการประยุกต์ศิลปกรรมของ ๓ ชาติเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสมที่สุด

รูปแบบของศิลปะแบบจีน มองดูก็รู้ได้จากหลังคาซึ่งนิยมใช้หลังคาร่องโค้งมุงด้วยกระเบื้องที่เรียกว่า กระเบื้องกาบกล้วย และรูปแบบของศิลปะยุโรปนั้น คือตัวอาคารพระที่นั่งต่างๆ เฉพาะพระที่นั่งราชธรรมสภา และพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์นั้นเป็นสถาปัตยกรรมแบบยุโรปชัดเจนทีเดียว

พระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ มีความสำคัญมากที่สุดในพระนครคีรี พระที่นั่งองค์นี้ตั้งอยู่ในระดับความสูงเกือบจะที่สุดของยอดเขาทางตะวันตกของเขามหาสวรรค์ ในสมัยแรกสร้างพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้เป็นท้องพระโรงสำหรับออกขุนนาง การตกแต่งพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ในสมัยนั้นจึงไม่เหมือนกับที่จัดแสดงอยู่ในเวลานี้

การจัดแสดงที่เห็นอยู่ในเวลานี้ จัดตามหลักฐานการเปลี่ยนแปลงครั้งหลังสุดในสมัยรัชกาลที่ ๕ ประมาณปี พ.ศ.๒๔๕๓ ซึ่งโปรดเกล้าฯให้สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพเดินทางมาทรงปรับปรุงห้องพระโรงเดิมในสมัยรัชกาลที่ ๔ มาเป็นห้องเสวย และใช้พระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ทั้งหมดเป็นที่รับรองดุ๊กโยฮันส์ อัลเบรกผู้สำเร็จราชการเมืองบรันชวิกประเทศเยอรมัน และดัชเชส อลิซาเบท สโตลเบิร์ก รอสซาล่า พระชายา อย่างเช่น ห้องพระโรงด้านหน้าปรับปรุงเป็นห้องเสวย ก็มีโต๊ะอาหารขนาดใหญ่ พร้อมเก้าอี้และโต๊ะประชุม ถัดไปเป็นห้องเสวยพระสุธารส ชา กาแฟ เก้าอี้สีดำเบาะแดงชุดนี้ทำด้วยไม้ เป็นศิลปะแบบดัตช์ สั่งจากอินโดนีเซีย

ถัดผ่านออกไปทางด้านหลังของพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ จะมีช่องบันไดแคบๆขึ้นไปยัง<u>พระที่นั่งปราโมทย์ไหสวรรย์</u> พระที่นั่งองค์นี้มีขนาดเล็ก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้เป็นห้องบรรทมเมื่อเสด็จมายังพระนครคีรี และช่องบันไดทำด้วยไม้แคบๆนั้นก็เพื่อความปลอดภัย

ถัดจากพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์และพระที่นั่งปราโมทย์ไหสวรรย์สูงขึ้นไปอีก ก็จะพบ<u>พระที่นั่งราชธรรมสภา</u>ขวางอยู่ ตรงหน้าพระที่นั่งองค์นี้มีบันไดทางขึ้นไปยัง<u>พระที่นั่งเวชยันต์วิเชียรปราสาท</u> เป็นศิลปะสถาปัตยกรรมไทยที่สวยงามมาก ตัวปราสาทเป็นจัตุรมุข ยอดเป็นปรางค์ ๕ ยอด ปรางค์องค์ใหญ่อยู่กลาง อีก ๔ องค์เป็นปรางค์เล็กๆอยู่รอบปรางค์ใหญ่ ๔ มุมบนพื้นชั้นเดียวกับตัวปราสาท สร้างเป็นหอไฟ หลังคาโดมภายในปราสาทประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทางด้านตะวันตกของยอดเขาพระนครคีรี มีหอชัชวาลเวียงชัย สร้างเป็นอาคารทรงกลม ยอดสุดเป็นหลังคารูปโดม ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้เป็นหอส่องกล้องดูดาว และเป็นหอสำหรับให้แสงสว่างแก่บริเวณพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ และบริเวณข้างเคียง จึงทำให้พระนครคีรีในสมัยรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ ในยามค่ำคืนจะมองดูสวยงามจากที่ไกล

ไฟบนยอดหอชัชวาลเวียงชัยไม่ได้ส่องสว่างมานานแล้ว แม้จะมีการบูรณะพระนครคีรีมาแล้ว ๒-๓ ครั้ง ไฟบนยอดโดมของประภาคารบนแผ่นดินแห่งนี้ก็ยังไม่ส่องสว่าง แต่ใน พ.ศ.นี้จะกลับฟื้นคืนแสงอีกครั้งในเร็ววัน

คราวนี้จะเปลี่ยนจากแสงตะเกียงแบบไฟประภาคารสมัยก่อน เป็นแสงไฟฟ้าตามยุคสมัยไฮเทค

เส้นทางสู่ยอดเขา

ก่อนถึงการเดินทางของสามัญชน จะขอเล่าถึงการเสด็จประพาสเพชรบุรีและเสด็จพระราชดำเนินขึ้นพระนครคีรี ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ก่อน การเสด็จหัวเมืองในเวลานั้นทำได้โดยเส้นทางคมนาคมทางน้ำ เรือพระที่นั่ง และขบวนตามเสด็จ เข้ามาทางปากน้ำเพชรบุรีที่ตำบลบ้านแหลม แล้วขึ้นบกที่นั่น

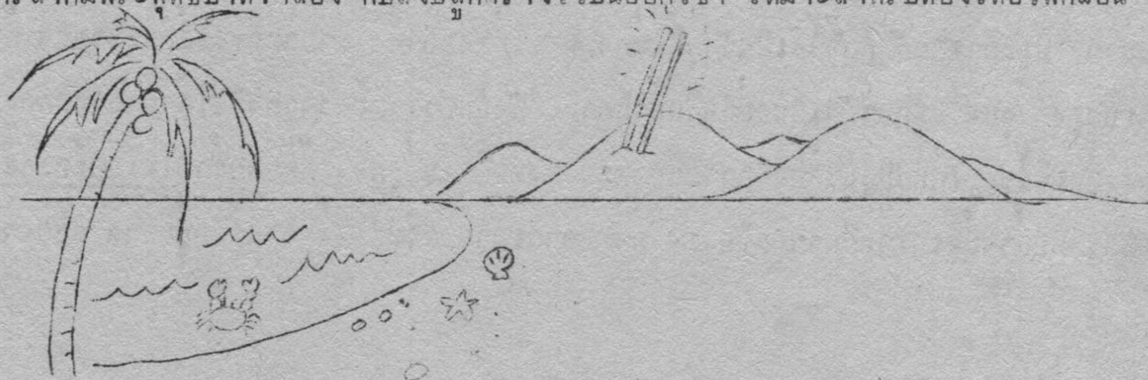
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ จะทรงม้าจากบ้านแหลม ตรงไปยังเชิงเขามหาสวรรย์ และเสด็จพระราชดำเนินขึ้นสู่พระนครคีรี ซึ่งบางครั้งก็ทรงม้าขึ้นไปเลย บางครั้งประทับในรถม้า และบางครั้งโดยพระราชยานเสลี่ยงคานหาม เพราะเส้นทางขึ้นจากเชิงเขา ผ่านวัดมหาสมณาราม ตรงบริเวณไหล่เขา (วัดนี้เกี่ยวพันกับชีวิตเมื่อครั้งทรงเพศบรรพชิตของรัชกาลที่ ๔) ไปจนถึงบริเวณที่ตั้งโรงมหรสพเป็นทางขึ้นแบบไม่มีขั้นบันได และมีขนาดกว้างมากพอให้รถเทียมม้าขึ้นไปได้

เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯแปรพระราชฐานมายังพระนครคีรี เส้นทางเสด็จจากกรุงเทพฯมายังเมืองเพชรบุรี เป็นไปอย่างเดียวกับสมัยรัชกาลที่ ๔

แต่เวลานี้ มีบริการรถรางไฟฟ้า ซึ่งจะใช้เส้นทางเขามหาสวรรย์ทางด้านตะวันตก สถานีปลายทางของรถรางไฟฟ้าขึ้นเขาวังอยู่ใกล้ๆศาลาด้านข้างของเขตพระนครคีรี

เขาตะเกียบ และเขาไกรลาศ

ตั้งอยู่ในตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ห่างจากตัวเมืองหัวหิน ๔ กิโลเมตร เขาตะเกียบตั้งบนหาดทรายชายทะเล มีทางเดินขึ้นเขาได้สะดวก เห็นภูมิประเทศหัวหินได้ชัด บนเขาไกรลาศมีพระพุทธบาทจำลอง กับสิ่งปลูกสร้างไว้บนยอดเขา เหมาะสำหรับท่องเที่ยวพักผ่อน

พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย

พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย เริ่มดำเนินการสร้างตัวอาคารในปี พ.ศ.๒๕๒๙ บนที่ดินเนื้อที่ ๑๒ ไร่ครึ่ง ริมถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี กิโลเมตรที่ ๓๑ ทำการก่อสร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๑ รวมระยะเวลาในการก่อสร้าง ๒ ปี นับเป็น พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไฟเบอร์กลาส แห่งแรกของประเทศไทย

พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทยแห่งนี้เกิดจากแรงดลใจของผู้สร้างสรรค์กลุ่มหนึ่งนำโดย อ.ดวงแก้ว พิทยากรศิลป์ มีวัตถุประสงค์ในอันที่จะ "ส่งเสริม เผยแพร่ และอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของไทยอันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของเยาวชน"

ในการสร้างสรรค์ผลงานรูปหุ่นขี้ผึ้งตามแบบของ มาดาม ทรูโซ ต้องประสบกับปัญหามากมาย เพราะสภาวะอากาศของประเทศไทยไม่เหมาะสมกับการสร้างหุ่นขี้ผึ้ง กล่าวคือ มีอุณหภูมิร้อน ความชื้นสูง ฝุ่นละอองมาก ประการสำคัญคือขี้ผึ้งเป็นวัสดุที่ไม่คงทน ไม่คงสภาพ สามารถจะเสื่อมสลายลงได้ ถึงแม้จะได้มีการบำรุง ดูแล รักษากันเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม ดังนั้นอาจารย์ดวงแก้วจึงได้พยายามคิดค้นหาวัสดุที่จะนำมาใช้แทนขี้ผึ้ง โดยวัสดุนั้นต้องมีความแข็งแรง คงทน ในที่สุดจึงได้ค้นพบว่า ไฟเบอร์กลาส มีความเหมาะสมอย่างยิ่งเพราะมีความแข็งแรง คงทนถาวรมาก รวมทั้งให้ความรู้สึกนุ่มนวล สวยงามกว่าขี้ผึ้ง

อาจารย์ดวงแก้วและคณะได้ใช้ความอดทน พยายาม ทุ่มเททั้งกำลังสมอง กำลังกาย กำลังเงิน ในการค้นคว้าหาวิธีการต่างๆในการสร้างสรรค์ หุ่นขี้ผึ้งไฟเบอร์กลาส ให้มีลักษณะเหมือนคนจริงที่สุด

รูปหุ่นขี้ผึ้งไฟเบอร์กลาสรูปแรกที่สร้างสำเร็จคือ หุ่นขี้ผึ้งไฟเบอร์กลาสรูป พระราชสังวราภิมณฑ์ (หลวงปู่โต๊ะ) ซึ่งดำเนินการก่อสร้างในปี พ.ศ.๒๕๒๕ สร้างเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๒๗ ใช้เวลาสร้าง ๓ ปี

สำหรับตัวอาคารพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทยนี้ เป็นอาคาร ๒ ชั้น โดยในชั้นล่างได้รับการจัดและตกแต่งเป็นห้องแสดงหุ่นชุดต่างๆ คือ

๑. ชุดประวัติศาสตร์ พระบรมรูปอดีตพระมหากษัตริย์ราชวงศ์จักรี ตั้งแต่รัชกาลที่ ๑-๘

๒. ชุดบุคคลสำคัญ หุ่นพระอริยสงฆ์

๓. ชุดสารคดีกีฬา หุ่นชุดคนเล่นหมากรุก

๔. ชุดสังคมไทย หุ่นชุดครอบครัวไทย , หุ่นสนใจในข่าว , หุ่นเลขาน่ารัก
หุ่นชุดเหนื่อยนักพักก่อน

ส่วนชั้นบนจะจัดเป็นห้องแสดง นิทรรศการ สาธิตขั้นตอนการทำงาน การสร้างหุ่นขี้ผึ้งไฟเบอร์กลาส เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าของนักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป

ช่วยกันเฮ แบ่งกันฮา

หมอ "คุณมีเวลาเหลืออีกเพียง ๒๐ นาที คุณต้องการจะพบใครไหม ? "

คนไข้ " โปรดส่งหมอมาให้ผมอีกคน "

ครู "ที่ไหนที่ผลิตของได้มากที่สุดในโลก??"

นักเรียน " ในเซฟของแม่หนูค่ะ "

ครู " ทำอย่างไรจะไม่ให้นมเปรี้ยว ? "

นักเรียน " เก็บมันไว้ในวัว ครับ "

นักเรียนขาดโรงเรียนไปเที่ยว เขาจึงส่งโทรเลขมาให้ครูประจำชั้นว่า

" เสียใจที่ไม่สามารถมาเรียนหนังสือได้อีกหนึ่งอาทิตย์ จะอธิบายเหตุผลด้วยตัวเอง "

คุณแม่ " วันนี้ลูกเป็นเด็กดีรึเปล่าจ๊ะ ? "

คุณลูก " แม่จะก่อเรื่องได้ซักแค่ไหนกันล่ะอะ ถ้าถูกจับให้นั่งอยู่มุมห้องทั้งวัน "

คนที่ไม่โลภมาก คือ คนที่เข้าไปโทรศัพท์ในตู้สาธารณะโดยที่ไม่พยายาม เคาะ เขย่า หรือสำรวจดูว่าเหรียญจะคืนมา หรือมีเหรียญของคนอื่นแถมมามั่งมั้ย .....

ผู้ชายเหน่อ ๆ

แต่งตัวไปหาแฟน มาดแมนเนี้ยบเลย
ใคร ๆ นิยมชมเชย (ซ้ำ) ผู้ชายคนนี้เป็นคนเหน่อ ๆ
อาจจะไม่เหมือนใคร ไม่หล่อแต่รักจริง
การงานนั้นทำทุกสิ่ง เจอใครไม่เคยเย่อหยิ่ง
ยิ่งไปกว่านี้ใจดีอีกต่างหาก
ก็เป็นอย่างนี้เพื่อนจึงมีมากมาย
ไม่เคยทำร้ายหัวใจใครหรอก
ไม่ชอบหลอกลวงเหมือนคนบางกอก
แม้เป็นคนบ้านนอก เสียงออกจะเหน่อ ๆ

จริงใจไว้ก่อน

เคยแต่ทำอะไรที่ดีที่ตรง ก็เพราะไม่ตรงก็คงไม่ดี
พอจะทำอะไรต้องทวนอีกที ว่ามันต้องดีและ
ตรงกับใจ เคยบอกเธอว่าใจชอบเธอไม่เบา
ก็เชื่อได้เลยที่เคยพูดไป มันแน่ใจจริง ๆ ก็
เลยเปิดใจ ให้รู้ว่าจริงแน่นอน
หากว่านั้นพูดไปไม่จริง อาจทำเธอเจ็บใจ
อยากจะพูดกับเธอเมื่อใด ฉันก็ต้องพูดจริง
เธอก็ควรมีใจที่ตรงเช่นกัน จะพูดให้มันต้องตรง
กับใจ ตรงออกมาได้เลยจะพูดอะไร อย่างน้อย
ให้จริงไว้ก่อน
หากเธอนั้นไม่ยอมพูดจริง อาจมีคนเจ็บใจ
คนคนนั้นที่จะเสียใจ อาจเป็นฉันเสียเอง

กิจกรรม

จุดที่ ๑ ณ อุทยาน ร.๒

เมื่อนักเรียนเดินทางมาถึง ณ จุดนี้ จงปฏิบัติในหัวข้อต่อไปนี้

๑. หาผลงานและพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

....

....

....

....

๒. ชนิดของเครื่องครัวไทยที่ได้พบเห็น

....

....

จุดที่ ๒ ณ ถ้ำจอมพล

เมื่อชื่นชม ณ ที่แห่งนี้แล้วจงบรรยายความงามของธรรมชาติบริเวณถ้ำจอมพล เป็นบทร้อยกรองอย่างไพเราะ

....

....

....

....

....

....

<u>หมายเหตุ</u> ให้นักเรียนแต่งเป็นกลอนสุภาพ (กลอนแปด) ส่งในตอนเย็น

ดูอย่างเดียวไม่พอต้องให้ได้ประโยชน์ เพราะฉะนั้นเมื่อนักเรียนชมแล้วได้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีว่ามีอะไรบ้าง (หามาให้ได้มากที่สุดนะจ๊ะ)

....

....

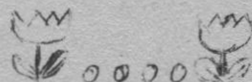
....

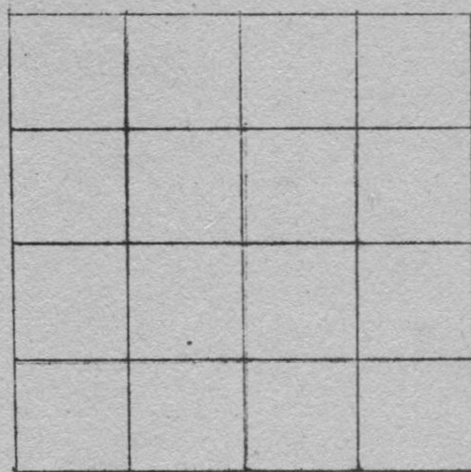
....

....

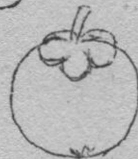
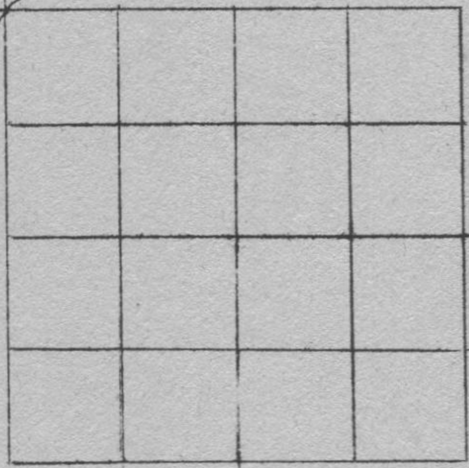
....

....

จุดที่ ๔ ณ วัดใหญ่สุวรรณาราม

ฟังคำบรรยายจากวิทยากรพร้อมกับจดบันทึก แล้วจะมีเกมให้เล่น มีรางวัลด้วย

....

....

....

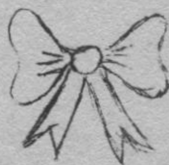
....

....

....

....

....

จุดที่ ๕ ค่ายมฤคทายวัน

ที่นี่มีพระราชนิเวศน์ของรัชกาลที่ ๖ ให้นักเรียนชม ดังนั้นสมควรอย่างยิ่งที่จะจดบันทึกประวัติความเป็นมาของพระราชนิเวศน์แห่งนี้ เอาไว้ตอบคำถามเพื่อชิงรางวัลไงล่ะ

....

....

....

....

....

....

....

จุดที่ ๖ ณ เขาไกรลาศ , เขาตะเกียบ

เช้า ๆ อย่างนี้ ต่อให้บันไดเขามีเป็นพัน ๆ ชั้นนักเรียนก็คงไม่เกี่ยง (ก็เมื่อคืนนอนเต็มอิ่มแล้วนี่) อย่ามัวแต่เดินร้องโอย ! เมื่อย อยู่นะเดี๋ยวไม่ได้บันทึกความประทับใจลงไปในแผ่นนี้ละก็น่าเสียดาย

๑. เขาไกรลาศ ....

....

....

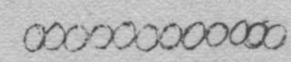
....

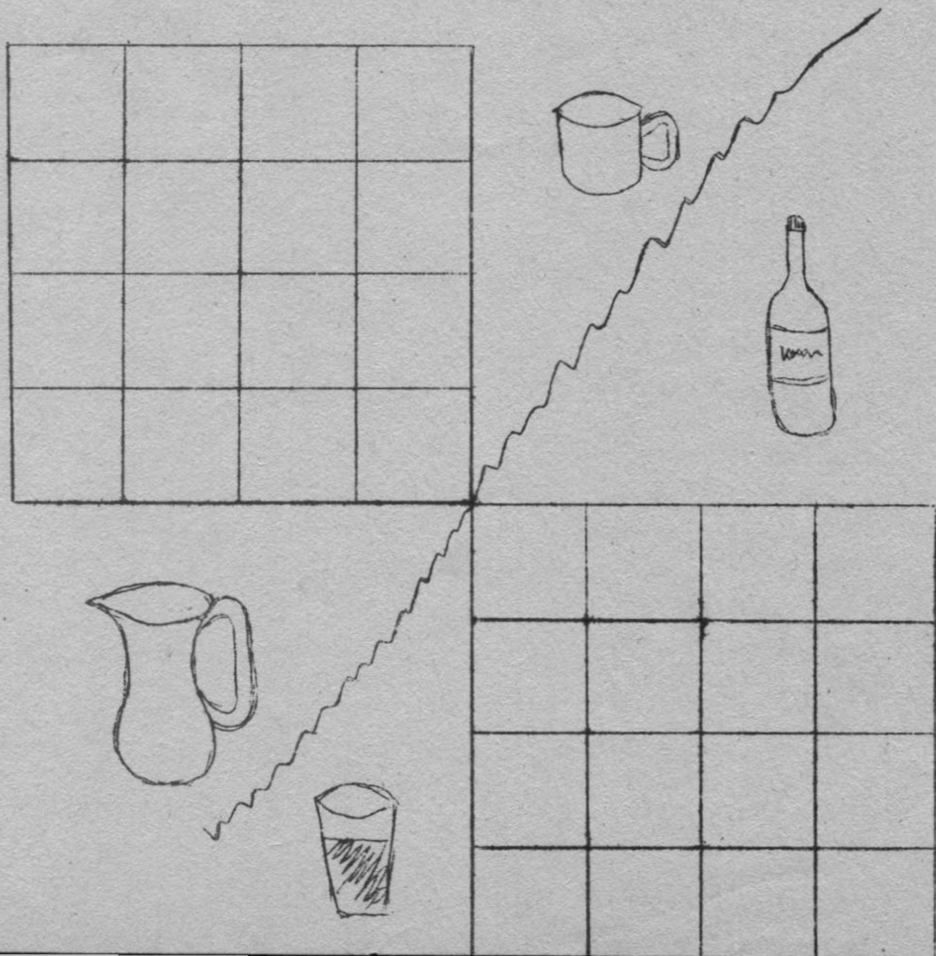
๒. เขาตะเกียบ..

....

....

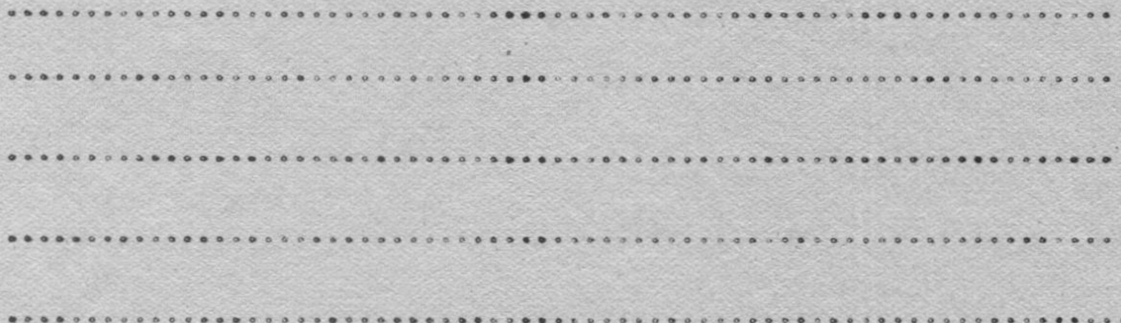
....

ที่นี่เมื่อก่อนเรียกกันว่า "เขาวัง" นักเรียนรีบ ๆ ไปหาความรู้มาใส่ให้เต็ม ๕ บรรทัดนี้เร็ว แล้วไปหาซื้อของฝากตามสบาย แต่ระวังได้ของแพงล่ะ

อ้อ ! ไม่ต้องจดรายการของฝากลงมานะจ๊ะ

แห่งสุดท้ายที่ชุมนุมภาษาไทยพานักเรียนมาชม โอ้โฮ! เหมือนจังเลยนะ นักเรียนน่าจะบันทึกความประทับใจในตัวหุ่นลงไปจะได้เล่าให้คนอื่น ๆ ที่ไม่ได้ไปฟังได้ไงล่ะ

....

....

....

....

....

....

